

Istupanje predsedavajućeg OEBS-u, prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivica Dačića na Savetu ministara spoljnih poslova Organizacije Sporazuma o kolektivnoj bezbednosti koji se održava u Dušanbeu:

„Ministre Aslov,
Generalni sekretaru Bordiuža,
Ekselencije,
Dame i gospodo,

Imam veliku čast i zadovoljstvo da vam se pridružim na sastanku Saveta ministara inostranih poslova Organizacije za kolektivnu bezbednost (CSTO), u Dušanbeu.

Ovo je prvi put da OEBS ima privilegiju da učestvuje na ovom sastanku. Zahvaljujem se domaćinu, Republici Tadžikistanu, na ovom pozivu. Posebno mi je drago da je do ove prilike došlo za vreme predsedavanja Srbije OEBS-u, imajući, takođe, u vidu da je moja zemlja veoma zainteresovana za vašu organizaciju. Koristim ovu priliku i da čestitam Tadžikistanu na preuzimanju predsedavanja Organizaciji Sporazuma o kolektivnoj bezbednosti u 2015. godini, kao i da vam poželim uspeh u obavljanju ove značajne dužnosti.

Pre nego što nastavim, želeo bih da kažem nekoliko reči o ukrajinskoj krizi. Ova kriza dovela je u pitanje mnoge pretpostavke u vezi sa evropskim poretком posle Hladnog rata. Istovremeno, ona je pokazala trajnu snagu i prednosti OEBS-a kao organizacije koja je posebno pogodna da poveže evroatlantski i evroazijski region i da olakša kooperativna rešenja. Specijalna posmatračka misija u Ukrajini je najočigledniji primer OEBS-ove sposobnosti da pokreće kolektivne akcije čak i u vreme krize. OEBS je, takođe, neprestano angažovan u nastojanjima da se pronade diplomatsko rešenje za aktuelnu krizu, posebno kroz rad moje specijalne predstavnice u Trilateralnoj kontakt grupi, ambasadorke Taljavini. Iako su mnogi izazovi i dalje pred nama, sporazumi iz Minska ostaju najbolja mapa puta ka stabilizaciji situacije.

Dame i gospodo,

Organizacija Sporazuma o kolektivnoj bezbednosti je značajan partner OEBS-a. Naše dve organizacije dele više sličnih ciljeva. Sve države članice Organizacije Sporazuma o kolektivnoj bezbednosti su istovremeno države učesnice OEBS-a. OEBS ceni dugotrajno i korisno iskustvo koje je Organizacija Sporazuma o kolektivnoj bezbednosti stekla radeći u Centralnoj Aziji,

posebno u oblasti borbe protiv transnacionalnih bezbednosnih pretnji. Pomno pratimo i cenimo vaše višestranne aktivnosti u borbi protiv terorizma, organizovanog kriminala, trgovine ljudima i drogom u regionu. Delimo vaš cilj da doprinosite bezbednosti i stabilnosti u Centralnoj Aziji, uključujući suočavanje sa izazovima koji dolaze iz Avganistana. Biće nam zadovoljstvo da ispitamo mogućnosti za bližu saradnju.

Dozvolite mi da ukratko rezimiram napore OEBS-a u Centralnoj Aziji. Operacije OEBS-a na terenu nalaze se u pet centralnoazijskih država i u njima je angažovano više od 500 osoba. Naš sveobuhvatan pristup bezbednosti, koji obuhvata političko-vojnu, ekonomsku i ekološku, kao i ljudsku dimenziju, omogućava nam da pružamo ciljanu podršku u ključnim oblastima promovisanja bezbednosti i stabilnosti. Sve aktivnosti OEBS-a su zajednički dogovorene i tesno koordinirane sa zemljama domaćinima, zahvaljujući čemu su naši programi istinski kooperativni i dobro usmereni.

OEBS ima suštinski interes za jačanjem saradnje sa drugim međunarodnim i regionalnim organizacijama koje deluju u Centralnoj Aziji, kao i za podsticanje razmene iskustava i znanja. Održavanje i jačanje redovne saradnje na političkom i ekspertskom nivou je važno za utvrđivanje moguće sinergije i izbegavanje dupliranja napora. Naše dve organizacije bi mogle da ostvare bližu interakciju po pitanjima u vezi sa dugoročnim potrebama razvoja regiona, uključujući izazove u vezi sa Avganistanom.

Imajući to u vidu, sa zadovoljstvom mogu da konstatujem povećanje konkretne saradnje između OEBS-a i Organizacije Sporazuma o kolektivnoj bezbednosti tokom poslednjih godina. Pozitivne korake u tom pravcu predstavlja održavanje redovnih sastanaka na nivou generalnih sekretara, kao i česti kontakti i pozivi na različite skupove na radnom nivou.

Postoji dosta zajedničkih osnova za dalji razvoj veza između OEBS-a i Vaše Organizacije, posebno u pogledu rešavanja regionalnih izazova u vezi sa Avganistanom. Obe organizacije aktivno pomažu nekolicinu centralnoazijskih država u zaštiti njihovih granica sa Avganistanom.

OEBS ostaje posvećen primeni „Procesa srce Azije – Istanbul Proces“, a posebno merama za jačanje poverenja u oblasti borbe protiv terorizma, narkotika, kao i u oblasti obrazovanja. Efikasnost svih ovih napora će u velikoj meri zavisiti od posvećenosti avganistanske Vlade jačanju vladavine prava, borbi protiv korupcije i poboljšanju kvaliteta upravljanja. Međutim, Centralnoazijske države mogu još više da doprinesu jačanju stabilnosti u Avganistanu i oko njega. Direktni kontakti, ekonomska saradnja i trgovina i težnja ka zajedničkim infrastrukturnim projektima mogli bi da pruže osnovu za konstruktivne i uzajamno korisne dugoročne odnose Avganistana i njegovih suseda u Centralnoj Aziji. U tom smislu, OEBS je spreman da poveća svoju ulogu platforme za praktičnu saradnju i dijalog među svim akterima.

Generalni sekretar CSTO Bordiuža je podvukao neophodnost i važnost međunarodne saradnje u oblasti bezbednosti i upravljanja granicama. Poseta direktora OEBS-ovog koledza za obuku osoblja angažovanog na upravljanju granicom (BMSC) i direktora Odeljenja OEBS-a za transnacionalne pretnje pri Sekretarijatu CSTO u Moskvi marta 2014. godine, pomogla je da se uspostave uslovi za jačanje saradnje naše dve organizacije. Bilo nam je posebno zadovoljstvo da ugostimo generalnog sekretara Bordiuža na Koledzu oktobra prošle godine. To nam je

pružilo odličnu priliku da predstavimo rad Koledza i saznamo nešto više o aktivnostima i iskustvu CSTO i da bolje razumemo oblast upravljanja granicom i bezbednosti.

Koledz je jedan od vodećih projekata OEBS-a u Centralnoj Aziji. Koledz je od osnivanja 2009. godine obučio više od 2.100 graničara iz 50 država učesnica i partnera OEBS-a. Širi cilj Koledza je da poboljša sisteme granične bezbednosti na području OEBS-a. Tačnije, to je i jedan od naših osnovnih instrumenata u angažovanju sa Avganistanom, imajući u vidu da avganistanska granična policija i dalje procentualno ima značajan deo polaznika Koledza.

Prošlogodišnja poseta CSTO na visokom nivou Koledzu BMSC i kasniji kontakti ove godine postavili su dobru osnovu za dalju praktičnu saradnju naših organizacija. Verujem da bi isti model saradnje mogao da se primeni i u drugim oblastima, posebno na OEBS-ovoj akademiji u Biškeku, koja preko svojih aktivnosti školuje studente iz Centralne Azije i inostranstva za stručnjake u oblasti međunarodnih odnosa, bezbednosti i prevencije sukoba. Takođe, podržavam ideju o formiranju istraživačkog centra o Avganistanu u Centralnoj Aziji.

Dame i gospodo,

Tokom protekle dve godine, OEBS je kroz takozvani „Helsinki+40 proces“ sprovodio sveobuhvatnu debatu o zajedničkim bezbednosnim izazovima i stanju agende organizacije. Ova debata se nastavlja uprkos veoma teškom okruženju s kojim se suočavamo. U kontekstu aktuelne krize evropske bezbednosti, ne možemo predvideti koliko će biti potrebno da se obnovi neophodno poverenje radi ostvarivanja značajnog napretka u pravcu strateškog cilja, ali znamo da je dijalog jedini put napred.

Uveravam vas da u godini 40. godišnjice od donošenja Finalnog akta iz Helsinkija srpsko predsedavanje OEBS-u će učiniti sve što je u njegovoj moći da se promoviše debata o izlasku iz postojećeg zastoja u evropskoj bezbednosti. S tim u vezi dozvolite mi da se na kratko osvrnem na Panel eminentnih ličnosti o evropskoj bezbednosti kao zajednički projekat koji je pokrenula Trojka OEBS-a u decembru prošle godine i koji će svakako doprineti novim dragocenim idejama kako u pogledu lekcija naučenih iz Ukrajine, tako i u pogledu šire bezbednosne agende.

Bez obzira na format i ambiciju naše reformski orijentisane debate u okviru OEBS-a, uvek ćemo nastojati da identifikujemo načine kako da se unapredi saradnja OEBS-a sa drugim regionalnim i međunarodnim organizacijama u cilju jačanja našeg respektivnog kolektivnog uticaja uz izbegavanje nepotrebnog preklapanja. Današnji sastanak predstavlja odličnu priliku za dalju ocenu naših mogućnosti za saradnju.

Još jednom vam se zahvaljujem na pozivu da učestvujem u radu ovog sastanka."